

Egy ember identitásának része az, hogy *kit* szeret – és része az is, hogy *mit* szeret. Különösen igaz ez a nőre, akinek „lénye – ahogy Weöres Sándor írja – csupa vonatkozás”. Méltóságához tartozik, hogy gyermeket hozhat a világra, s hogy családjának gondoskodó támasza lehet. Méltóságához, értékeihez tartozik az is, hogy e mellett munkájának, kutatóként egy általa szeretett tudományterületnek is, teljes szívével oda tudja adni magát.

Tisztelt Díjazottak! Tisztelt Tudós- és Kutatótársak!

A mai nap kiemelten is a női kutatók ünnepe a Nők a Tudományért Egyesületben – és itt, az Akadémián. A Magyar Tudományos Akadémiának, amelynek képviselőjeként most köszönhetem Önöket, fontos és deklarált törekvése a női kutatók támogatása.

„Egy olyan világot képzelünk el, ahol csak a valódi szakmai kompetencia számít, és az elismerés nem nemhez kötött” – olvashatjuk a Nők a Tudományért Egyesület honlapján. A tiszta tudomány művelése és a tudományművelés tisztasága az Akadémiának is alapvető hivatása és felelőssége. E felelősség kötelez bennünket arra, hogy a legkülönbözőbb tudományterületeken dolgozó kutatónők számára biztosítsunk olyan lehetőségeket, amelyek révén legalább csökkenthetjük azokat a nehézségeket, amelyekkel férfi kollégáik nem szembesülnek tudományos pályájukon.

Az MTA esélyteremtő keretprogramja lehetővé teszi, hogy az életkorhoz vagy a tudományos fokozat megszerzésének időpontjához kötött pályázatoknál a kisgyermeket nevelő kutatónők esetében gyermekenként két évvel meghosszabbodjék a pályázati korhatár. Ennek üzenete van: a családos kutatónők egyszerre érezzék megbecsülve anyaságukat és tudományos tehetségüket, és ne veszítsék el az egyik érték miatt a másik értékhez kapcsolódó eredményes pályázás lehetőségét.

Az Akadémia 2017-ben alakult Nők a Kutatói Életpályán Elnöki Bizottsága immár ötödik éve szolgálja a női kutatók megbecsülésének ügyét. Az akkor Lamm Vanda akadémikus vezetésével megalakult, 2020 óta pedig Bollobás Enikő akadémikus elnökletével működő bizottság célja nem csupán a női akadémikusok számának növelése, hanem annak elősegítése is, hogy a posztdoktorok és az MTA doktorai között is több nő legyen, a közoktatásban pedig minél több lány érdeklődését sikerüljön felkelteni elsősorban a matematika, a fizika és más természettudományi tárgyak iránt.

Ösztöndíjprogramunk többek között kisgyermekes anyák számára biztosít anyagi támogatást, ezzel segítve az érintetteket az MTA doktora cím megszerzésében. A bizottság célja a sikeres magyar női kutatói életpályák bemutatása is, megfelelő publikációk és kiadványok megjelentetésével. A bizottság ajánlásai közzétételével azon is dolgozik, hogy támogassa a nők szakmai rendezvényeken való részvételét, hogy tudományos eredményeik szakmai körökben minél ismertebbek legyenek. Végül, de nem utolsósorban 2022 akadémikusválasztási év az MTA-n. A 2019-es tagválasztás során tíz új női levelező tag került az Akadémia tagjai közé. Fontosnak tartjuk, hogy idén is külön figyelmet szenteljünk annak, hogy a tudós testület válasszon tagjának olyan női kutatókat, akik tudományos munkájuk alapján azt méltán megérdemlik.

Az MTA Nők a Kutatói Életpályán Elnöki Bizottsága törekszik arra, hogy a tudományos kutatással foglalkozó nők széles körével kerüljön közvetlen kapcsolatba, és gyümölcsöző partnerséget alakítsunk ki a bizottság profiljához hasonló célokkal létrehozott szervezetekkel. Az Akadémia tiszteli és becsüli a Nők a Tudományért Egyesület munkáját, és a ma átadandó Nők a Tudományban Kiválóság Díj védnökeként örömmel járul hozzá ahhoz, hogy elismerést kapjanak azok a fiatal kutatónők, „akik friss, eredeti ötleteikkel gazdagítják Magyarország tudományos és gazdasági életét”.

Tisztelt Tudós- és Kutatótársak!

„A haladás útja se nem gyors, se nem könnyű” – mondta Marie Curie, kétszeres Nobel-díjas fizikus. Fontos ezért, hogy a tudomány nem könnyű és nem gyorsan járható útján haladók időről időre megerősítést kapjanak elismerő szavakkal, gesztusokkal. Ezek közvetítik számukra a megbecsültség érzését és új erőt adhatnak a folytatáshoz is. A tudományművelés tisztasága pedig minden díj odaítélése esetében arra kötelezi a díjazókat, hogy tisztán szakmai szempontok szerint döntsenek.

Kedves leendő Díjazottak!

Nőnapon itt, a Magyar Tudományos Akadémia székházában, mi a tudós nők és teljesítményük előtt tisztelgünk. Nagyon fontos azonban, hogy tudják: e díjakat nem azért kapják, mert nők, hanem azért, mert tudományos munkájuk elismerést érdemel. Női szívvel, női kutatószemmel vizsgálják az anyagtudomány, a nanotechnológia vagy az építészet művészi és mérnöki titkait. Női lélekkel feledkeznek bele a tudomány szépségébe – és női lélekkel dolgoznak azért, hogy a tudomány szépségét megmutassák másoknak, és megszerettessék másokkal is. Köszönet érte! Eddig elvégzett eredményes munkájukhoz szívből gratulálok – további kutatásaikban és életük minden más területén pedig sok örömet kívánok!

Köszönöm, hogy meghallgattak.